

Okul Öncesi Dönemde Mahremiyet Eğitimi (3-6 Yaş):

Bu dönemde çocuğa sorumluluk vererek, plan ve tercih yapma imkânlarını sunarak çocuğun özgüveni geliştirilmelidir. Öz güveni gelişmeyen,yetişkinlerden çekindiğinden dolayı her denileni

yapan çocuklar mahremiyeti ihlal edildiğinde kendini koruyamaz. Ailelere çocuklarını her zaman aktif olarak dinlemeleri tavsiye edilir. Ailede çocuğun kendisini, duygularını ve düşüncelerini ifade etmesine fırsat ve destek verilmeli, çocuğun ailesiyle iletişim kanallarının açık olması sağlanmalıdır.

Bu gelişim döneminde çocuğun sosyal çevresi genişler, yabancılarla iletişimi başlar. Çocuk yabancı kavramını anlamlandırmada zorluk çekeceği için yabancı kavramına vurgudan ziyade kendi vücut bütünlüğünün dokunulmazlığı ve sınırları üzerinden bilgilendirme yapılmasının daha doğru olacağı değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda çocuğa kendi bedeninin dokunulmazlığının sınırları öğretilmelidir. Çocuğun yabancılarla birebir temasına (toplu taşıma aracında çocuğu yabancıнын kucağına vermeme, yabancı kişi aracılığıyla çocuğu tuvalete göndermeme vb.) izin verilmemelidir. Çocuğun iyi dokunma-kötü dokunma ve ikisi arasındaki farkı ayırt etmesi sağlanmalıdır. “Mahrem bölge”den kasıt kişiden kişiye değişiklik göstereceği için özel bölge kavramını kullanmak daha doğru olacaktır. Bir kişinin mahremi ile başka bir kişinin mahremi farklı olabilir. Çocuğa istemediği bir davranışa karşı hayır diyebilme becerisi kazandırılmalı, haklarını koruma ve başkasının haklarına saygı gösterme bilinci yerleştirilmeli, gerektiğinde kimlerden yardım isteyebileceği ile ilgili eğitim verilmelidir.

Her an yanında olamazsınız ki!

Çocukta mahremiyet eğitimi,onların mutlu, huzurlu ve karakter sahibi olarak yetişmelerini sağlayan ve onları kötü niyetli insanların istismarından koruyan temel eğitimlerden biridir.

Mahremiyet eğitimi verirken

Doğal olmalı, çocuklarımıza , korkutarak veya zorlayarak özgüvenlerini zedelememeliyiz.Ayıp, günah, yasak sözcükleri yerine özel kelimesini kullanmalıyız.

- 1. Özel Alan Tanımlama** Çocuğun kendi mahremini, özel alanını koruyabilmesi için öncelikle bu alanı çocuğa tanımlamak gerekir. Vücudun kişiye özel olan bölgeleri, bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği çocuğa iki yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir. Bu özel alan ailenin yaşadığı topluma ve sahip olduğu inanca göre değişmekle birlikte genel olarak cinsel bölgeleri kapsar. Her aile kendi inancına, düşüncesine göre çocuğun vücudunda mahrem alan tanımlayabilir. Bu alanın başkalarından gizlenmesi ve anne-baba ve doktorlar dışında bu bölgeye kimsenin dokunmaması gerektiği çocuğa öğretilmelidir.
- 2. Odanıza İzin Alarak Girmesi Gerektiğini Öğretme** Çocuklara dört-beş yaştan itibaren anne-babanın odası kapalı ise odaya kapıyı çalarak ve izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir. Çünkü bu oda anne-babanın özel alanıdır ve özel alanlara girişte izin alınır. Çocuğun odasına girerken kapısının çalınması çocuğa iyi bir model oluşturacaktır. Odaya izinsiz girdiğinde çocuğa, “Odamızda giyiniyor olabiliriz, bu yüzden kapı kapalı ise tıklatıp izin alarak içeri girmelisin şeklinde” açıklama yapılabilir.
- 3. Tuvaletin Kapısını Kapalı Tutması Gerektiğini Öğretme** Çocukların iki yaşında tuvalet alışkanlığını kazanması, en geç dört yaşında tuvalet sonrası temizliklerini yapmayı öğrenmesi beklenir. Anne-baba bu dönemleri dikkate alıp çocuğa tuvalet eğitimi verebilir ve eğitimin bir parçası olarak tuvalette yalnız olunması, başkalarının göreceği şekilde tuvaletini yapmaması gerektiği çocuğa anlatılabilir.

4. Çocuğun Özel Alanlarına Saygılı Olma Çocuğu küçük yaştan itibaren çocukları başkalarının yanında giydirmemek, altlarını değiştirirken bile bir başka odaya götürmek çocuğun mahremiyetine saygıyı gösterir. "Daha küçük" diye düşünerek çocuğu iç çamaşırına varıncaya kadar başkalarının önünde soyup giydirmek doğru değildir. Özellikle dört-beş yaşından sonra çocuğu iç çamaşırı ile yıkamak, iç çamaşırı çıkarırken ve temizlerken gözleri kısarak ya da başı hafif yana çevirerek o alana saygı gösterdiğimizi hissettirmek çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır. Yedi yaşından sonra banyoda çocukların kendi mahrem alanlarını kendi temizlemelerine fırsat tanımak da mahremiyet duygusunun gelişimi açısından güzel olacaktır. Yine kardeşleri dört-beş yaşından sonra birlikte banyoya sokmamak, sokulması zorunlu olan durumlarda ise onları iç çamaşırı ile yıkamak gerekmektedir. Sağlıklı bir mahremiyet duygusu açısından çocuğun başkalarının önünde elbiselerini çıkarmaması, giyinip soyunmaması gerektiği ayda birkaç defa tekrar edilerek çocuğa hatırlatılmalıdır. Tabi ki anne babanın da çocuğun görmeyeceği bir alanda giyinip-soyunması da çocuğun bütüncül bir mahremiyet duygusu geliştirmesi açısından önemlidir.

5. Çocuğun Cinsel Organlarını Sevgi Objesi Yapmama: Küçük çocukları cinsel organlarına dokunarak, onları konu yaparak sevmek doğru değildir. Çünkü bu durum, onların özel alanlarının ihlalidir. Çocuk bu şekilde hem mahremiyet ihlaline uğramış olur, hem de başkalarının özel alanlarının kullanılarak onlara şaka yapılabileceği inancını taşır. Ayrıca çocukları cinsel organlarını konu ederek sevmek, onları kendilerini kötü niyetli yabancılardan korumak konusunda etkisiz kılabilir. Çocuk, bir başkası özel alanına dokunmak istediğinde bunun iyi mi yoksa kötü mü olduğunu ayırımını yapamayabilir. Bu sebeple bezlemek, pişik kremi sürmek ve temizlemek durumlarında bile abartıya kaçmamak, aşırı baskı uygulayarak

silmemek, çocuğun cinsel organlarıyla oynamamak daha doğrudur. Çocuğun cinsel organlarını şaka konusu yapmak, göstermesini istemek, onlara dokunmaya çalışmak çocuğun cinsel kimlik gelişimi açısından oldukça sakıncalıdır.

YILDIZ ÖZSARAÇ
ANAOKULU
2016